

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Frygt og Bæven

Citation: Kierkegaard, Søren: "Frygt og bæven", i Kierkegaard, Søren: *Frygt og bæven*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 102. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard02val-shoot-idm140578676795840/facsimile.pdf> (tilgået 25. oktober 2021)

Anvendt udgave: Frygt og bæven

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

Thi han paa eget An- og Tilsvær, da kan han vel handle heimodig, men han vil til sin ovrigte Smerte føie en lille Anfægrelse; thi det Almene vil bestandig pine ham og sige: Du skulde have taft, hvor vil Du finde Visheden om, at det dog ikke var en krypt Hovmod, der styrede Din Beslutning.

Kan Tvivleren derimod blive den Enkelte, der som den Enkelte staaer i et absolut Forhold til det Absolute, saa kan han faae en Benyndigelse for sin Taushed. I saa Fald maa han gøre sin Tvivl til Skyld. I saa Fald er han i Paradoxet, men i saa Fald er hans Tvivl helbredet, om han end kan faae en anden Tvivl.

Selv det nye Testamente vilde anerkjende en saadan Taushed. Der forekommer endog Steder i det nye Testamente, som anprise Ironi, kun at den bruges til at skjule det Bedre. Denne Bevægelse er imidlertid ligesaa vel Ironiens som enhver anden, der har sin Grund i, at Subjectiviteten er hoiere end Virkeligheden. Dette vil man i vor Tid ikke vide Noget af, man vil overhovedet ikke vide mere om Ironi end hvad Hegel har sagt, der besynderlig nok ikke forstod sig stort paa den, og har et Nag til den, hvilket vor Tid har gode Grunde til ikke at opgive; thi den skal blot vogte sig for Ironien. Det hedder i Bjergprædikenen: naar Du faster, da salv Dit Hoved og toc Dit Ansigt, at ikke Menneskene skulle see Dig faste. Dette Sted vidner ligefrem om, at Subjectiviteten er incommensurabel for Virkeligheden, ja at den har Lov at bedrage. Naar blot de Folk, der i vor Tid foite om med los Tale om Menighedens Idee, vilde læse det nye Testamente, saa kom de maaskee paa andre Tanker.

Men nu Abraham, hvorledes handlede han? thi jeg har ikke glemt, og Læseren vil nu maaskee behage at erindre, at det var for at stude an derpaa, jeg indlod mig i hele den foregaaende Undersøgelse, ikke som Abraham derved blev mere forstaaelig, men at Uforstaaeligheden kunde blive mere desultorisk; thi, som sagt, Abraham kan jeg ikke forstaae, han kan jeg kun beundre. Det blev ogsaa bemærket, at intet af de beskrevne Stadier indeholdt en Analogi til Abraham; de bleve kun udviklede, for at de, medens de bleve viste indenfor deres egne Sphære, i Misvisningens Øieblik kunde ligesom antyde det ubekjendte Lands Grændse. Forsaaavidt det skulde være Tale om en Ana-

logi, maatte det være Syndens Paradox, men dette ligger igjen i en anden Sphære, og kan ikke forklare Abraham, og er selv langt lettere at forklare end Abraham.

Abraham talte altsaa ikke, han talte ikke til Sara, ikke til Elieser, ikke til Isaak, han forbigik de 3 ethiske Instanser; thi det Ethiske havde for Abraham intet høiere Udtryk end Familie-Livet.

Æstheriken tilod, ja fordrøede Taushed af den Enkelte, naar han ved at tie kunde frelse en Anden. Dette allerede viser tilstrækkelig, at Abraham ikke ligger indenfor Æstherikens Omfang. Hans Taushed er ingenlunde for at frelse Isaak, som overhovedet hele hans Opgave, at ofre Isaak for sin egen og for Guds Skyld, er Æstheriken en Forargelse; thi den kan vel forstaae, at jeg offerer mig selv, men ikke at jeg offerer en Anden for min egen Skyld. Den æstheriske Helt var taus. Ethiken dømtte ham imidlertid, fordi han var taus i Kraft af sin tilfældige Enkelthed. Hans menneskelige Forudvidenhed var det, der bestemte ham til at tie. Dette kan Ethiken ikke tilgive, enhver saadan menneskelig Viden er kun en Illusion, Ethiken fordrer en uendelig Bevægelse, den fordrer Aabenbarelse. Den æstheriske Helt kan da tale, men vil ikke.

Den egentlige tragiske Helt offerer sig selv og alt Sit for det Almene; hans Gjerning, enhver Rørelse i ham tilhører det Almene, han er aabenbar, og i denne Aabenbarelse Ethikens elskelige Son. Dette passer ikke paa Abraham, han gjør Intet for det Almene og han er skjult.

Nu staae vi da ved Paradoxet. Enten kan den Enkelte som den Enkelte staae i et absolut Forhold til det Absolute, og saa er det Ethiske ikke det Høieste, eller Abraham er tabt, han er hverken en tragisk Helt eller en æstherisk Helt.

Forsaaavidt kan det atter synes her, at Paradoxet er det Letteste og Nømmeste af Alt. Imidlertid maa jeg gjentage, at den, der holder sig overbevist derom, han er ikke Troens Ridder, thi Noden og Angesten er den eneste Berettigelse, der kan tænkes, om den end ikke kan tænkes i Abmindelighed; thi saa hæves Paradoxet.

Abraham tier – men han kan ikke tale, deri ligger Noden og Angesten. Naar jeg nemlig, idet jeg taler, ikke kan gjøre mig forstaaelig, saa taler jeg ikke, om jeg end talte uafbrudt Nat og Dag. Dette er Abrahams Tilfælde. Han kan sige Alt; men Eet kan han ikke sige, og dog naar han ikke kan sige det o : sige det saaledes, at en Anden forstaaer det, saa taler han ikke. Det Lindrende i Talen er, at den oversætter mig